

DEMOKRAT

Glas demokrata sjeverne Dalmacije.

God. 2.

Šibenik, 14 aprila 1922.

Br. 14.

Loš saobraćaj.

Nakon publikovanja strogih vladinih odredaba u pogledu trgovanja valutama i devizama sva se naša štampa pozabavila našim abnormalnim valutarnim stanjem.

Po našem mišljenju naš željeznički saobraćaj, koji se ukazuje u rdjavom svjetlu, također je jedan od uzročnika opadanju valute.

Naš željeznički sveukupni park nalazi se u derutnom stanju. Vagoni već odavna morali su se popraviti i učiniti sposobnim za transport robe. Morali su se u prvom redu opraviti zatvoreni vagoni, da poslovni svijet ne bude primoran kreći u otvorenim vagonima i svoje kapitalne izlagati očitog pogibelji elementarnih nepogoda. Ministar ondašnji pop Korošec više se brinuo kako da „Orlovima“ podrastu krila; više se brinuo kako da „Sokolima“ podreže krila, dok se za opravak vagona uopće nije ni malo zainteresovao.

Na međustanicama, koje su od odlučne važnosti, još se vidjaju kojekakovi Magjari, kojima je više do toga da ucjenjuju vlasnike robe nego da istu redovito otpremaju raznim odredištima. Ovi sinovi Arpadovi, kojima prava domovina počima od Segeđina pa na sjever, još i danas postupaju i samovoljno i silovito, kao da još i danas u Bpešti vedri i oblači zloglasni grof Tisza.

Sveukupni željeznički personal, osobito onaj ambulanti, slabo je plaćen i dosljedno tome nema ni volje a ni ljubavi za rad, dapače ugiba se svim dužnostima, skopčanima većim naporom. Dakle veliki nebahaj.

Naše pravo na pečujski ugulj, stečeno trianonskim ugovorom, Magjari bezobzirno gaze, a naša vlada ili ne će ili nema snage da ih

prisili na poštivanje tog ugovora i osjigura sebi kontingenat rečenog ugljena. Magjarska, onaj - kako reče šutljivi Loyd George - „najmračniji kut Evrope“ danas prkosi i zauzumlje stav ne pobjedjenog, već pobjeditelja. Nitko se ne miče da ju dovede spoznaji, da se pisani ugovori jednako snažni gotovo kao i zakoni prirode — jer se radi o liferaciji ugljena — Jugoslaviji!

Radi ove problematične organizacije i očitog pomanjkanja dobrih lokomotiva, roba na velikoj većini stanica i glavnih i sporednih nikako se ne utovaruje, sa ogromnim zakašnjenjem transportuje i na odredišnim stanicama ne istovaruje. Neuredno odašiljanje vagona u pojedinim kompozicijama, samovoljno prosljedjenje tih kompozicija prouzrokuje u prvom redu prenatrpanost pojedinih važnih pruga i onda prenatrpanost mnogih stanica, koje istom nekoliko dana nakon prispjeća vagona, strankama bivaju izručeni na rukovodjenje odnosno istovar.

Posljedica ovog stanja jest u tome da su pojedine pruge zastrte praznim vagonima koji čekaju po nekoliko mjeseci da budu dirigovani ovim stanicama, koje u žitorodnim krajevima ne mogu da preuzimaju otpremu, jer ne mogu da dadu potrebite vagone. Ovo opet rađa drugom paradoksalnom posljedicom, da je hrana u bogatijim krajevima žitom relativno skuplja nego u oskudnijim krajevima.

Prema prikupljenim podacima od januara na ovamo prodalo se za izvoz oko dvije milijarde kruna građevnog i gorivog drva. Isplata se vrši u dinarima po primitku robe na granici. Kupci niti ne pomišljaju da isplatnu sumu pribave, dakle dinar ne potražuju.

Za dinar dakle u inostranstvu ne vlada nikakav interes, ne vrši se nikakova ar-

bitražja, kojoj je podlogom dinar. Kad bi naš saobraćaj bio u mogućnosti da pravovremeno preuzima i prebacuje robu do na granicu, bez prekida i redovito, potražnja bi za dinarom bezuvjetno oživila i dinar bi mnogo rastao i u jednom razmaku od nekoliko mjeseci nastupio bi sigurno njegov stabilitet.

Isprika da nema ugljena ne stoji, jer sam rudnik Trbovlje može da dnevno izbaci do 300 vagona dobrog ugljena. Ali jer se ugljen u opću slabo transportuje u zemlji, mnoge tvornice, koje vrše pogon na ugljen, ili su morale obustaviti svoj rad ili ga znatno reducirati. Sama tvornica subhomesnate robe u Šidu imade danas do 100 vagona gotove robe za izvoz. Roba joj se počela kvariti, jer se ne ufa otpremati, plašeći se puževe brzine naših teretnih kompozicija.

Državna bilansa, o kojoj se tako malo vodi računa, neprestano je u ovo sadašnjih nekoliko mjeseci pasivna jer je uvoz veći od izvoza, što obratno moralo da bude.

Prema tome mi smo prisiljeni da daleko više kupujemo strane valute nego što dinara prodajemo.

Pouzdan sastanak naše organizacije.

U nedjelju 9 ov. mjeseca sastao se je na pouzdani sastanak odličan broj šibenskih građana u svrhe biranja redovitog odbora mjesne organizacije.

Prisutne je pozdravio predsjednik privremenog odbora g. Dr. V. Smolčić jezgrovitim i lijepim govorom dotaknuvši se svih važnijih pitanja, što su danas na dnevnom redu. Istaknuo je u prvom redu potrebu što bolje organizacije naše demokratske stranke, koja se jedina danas bori za potpuno jedinstvo naroda i države

ŠIBENSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ SIŽGORIĆ“
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Poštarina plaćena u gotovom.

Izlazi svakog petka večer.

POJEDINI BROJ 1 DIN.

Predbrojba: godišnje D. 40 polugod. 20.

— Oglasi po cijeniku. —

kao i za ravnopravnost svih staleža bez razlike nastojeći postići zakone, koji će tu ravnopravnost zajamčiti i osigurati. Stoga je demokratska stranka, veli, i najogorčenije napadnuta sa svih strana kao od onih što se bore bilo za prevlast bilo za cijepanje naroda u plemena te hoće separatizme ili autonomije u državi, tako i od onih što se bore za prevlast pojedinih društvenih staleža nad drugim, dok je demokratska stranka, koja je iza časovita zastoja opet zahvatila u državi ne samo čvrsta korjena već i kroči nesavladivo k jačanju svojih redova, prava pobornica protiv svakog nasilja i nepravednosti, za mir, red i rad u državi. Spominje da dosadašnji privremeni odbor nije sve uradio što je morao i da nema osobitih zasluga pa da s toga treba birati novi odbor, koji će preuzeti na se riješenje svih poslova, što zasijecaju ne samo u organizaciju već su i za naš narod i državu od opće koristi. Dotakao se je i agrarnog pitanja te kaže da, dok je doista ustav ovo u načelu riješio davši tim jednu opću direktivu, isto se i prama samom ustavu ima riješiti tek posebnim zakonom, koji će odgovarati prilikama i pravednosti na zadovoljstvo obiju interesovanih stranaka; da je zadatak naše organizacije pri tom živo učestvovati kao i saradivati pri ekonomskom pridizanju našeg grada i težaštva nastojeći da ovo što lakše i bolje svoje proizvode unovči.

Nezadovoljstvo je opća pojava u čitavom svijetu, dapače u nekim mjestima i zemljama vladaju i sto puta gore društvene i ekonomske prilike nego li kod nas. Mi ćemo ekonomsku krizu sretno prebrđiti a demokratska organizacija će uložiti sve

svoje sile da se ovu ukloni i gospodarski život poboljša: Naglasuje da se ne će trpjeti u organizaciji ljude, koji svoje lične interese pretpostavljaju općenitim kao i to da je naša organizacija neodvisna cjelina u sklopu drugih organiziranih jedinica demokratske stranke u državi, sa zadatkom da na osnovu programa demokratske stranke okupi pod jugoslavenski barjak ljude odane i prožete jugoslavenskom svijesti i na taj način doprine se i najviše žrtve na oltar domovine, jedinstvene od Bregalnice i Soluna do Soče i Jadrana. U tom pravcu će se kretati budući rad naše organizacije, na koji treba svojski prionuti. Pozdravlja prisutnog g. Dra. J. Machieda kao vrsnog i požrtvornog narodnog radnika i pregagoca u redovima demokrata u Dalmaciji (poklici: živio!) Svoj govor dovršio je poklikom: živio kralj! - na što se prisutni ustajanjem odazvali.

Na to je pozvao prisutne da biraju novi odbor. Na prijedlog Dra. Medini za predsjednika organizacije uz opće odobravanje bio je biran dosadašnji predsjednik privremenog odbora. Dr. V. Smolčić te odbor od 22 lica.

Varalica.

Kad god su u historiji čovječanstva nastupila burna i mračna vremena, koja su odlučivala sudbinom pojedinih naroda, vazda su iskršavali na površinu varalice, koje historija nije propustila da ih ubilježi na jednoj svojoj crnoj stranici.

Tako čitamo i divimo se prepređenosti Charlesa Genevieve-a Luisa chevalier-a od Een-a, koji se čas oblačio u suknje čas u hlače, samo da uspješnije zavara razne diplomate. Bio je izvrstan špijun.

Glasoviti Mesmer, utemeljitelj nauke o životinjskom magnetizmu, bio je protjeran iz Beča kao varalica. Došao u Pariz otvorio je javnu supskripciju za svoj „naučni“ rad i uklesao od lakovjerne čeljadi 340.000 zlatnih lira. Buduć je od njegova „liječenja“ umrlo više ljudi, pobježe i ostavi svih duga nosa.

Glasovita varalica grotica Lamotte proslavila se historijski utvrđenim lopovlukom,

iznamivši strasburškom biskupu Rohan-u „dijamantnu ogrlicu“. Ona je znala da izgrabi slabost kardinalovu te falsifikovavši nekoliko pisama Mariji Tereziji, izvuče kardinalu skupocjenu ogrlicu.

Prof Aleksandar Cagliostro nadmašio je svojim prevarama i lopovlucima sve varalice svojega doba. Ovaj svjetski pustolov i grandiozni varalica pomoću ljepote svoje žene rimljanke, izveo je bezbroj prevara. Cagliostro je zavadjao i varao svijet najviše time izdavajući se za poslanika proroka Ilije i da vuče lozu od Velikoga Kopta, napokon da je sin jednog anđela i žene. Među malim lako vjernim pukom svojom demagogijom i briljantnim lažima, među inteligencijom lukavim sofizmima i nenađmašivim izvrtanjem izveo je bezbroj prevara i bio već onda poznat čitavoj Europi.

Umro je 1795 godine u papinskoj tvrdjavi San Leone.

I Valpurga tobožnja kršćanska svetica zavaravala je neuki svijet time, jer da ona umije liječiti od pasjeg i zmijskog ujeda. Na taj način izmamila je ogromne svote i bila protjerana iz Francuske. Počinila je dosta zla, trujuć svijet u društvu svoje braće kojekakovim idejama.

Prošli rat svojim djelovanjem uzdrmao je temeljima čitavoga društva. Nakon sloma centralnih sila i rušenja stare monarhije, koja je počivala na lažima, bludu i bajonetama, nastupila su mučna i mračna vremena, kad se na dijelom opusiošenom a dijelom neuredjenom temelju imala da zida nova, naša država. Znamo svi kako su bili mračni oni prvi dani, u u kojima nam je prosjalo sunce slobode kroz još teške i guste oblake. Još granice nisu bile određene, Madžari i Talijani nasrtali su na nas svim mogućim sredstvima, da već u zametku i početku zidanja unesu neslogu, nepovjerenje, sumnju i da nas unište. Sve to dobro pamtim i sa zebnjom u duši još i dana na to pomišljamo.

U ovom metežu, neizvjesnosti, prvom sređivanju državne zajednice izmiliše poput guštera i zmija iz svojih skrovišta mračni elementi sa nezasićnom mržnjom na novu državu, sa još suzama u očima za uginulom mrcinom nazvanom Austrija. Poput Cagliostrea, Mesmera, Valpurgine i d' Eona pojavile se na još mutnoj površini narodnog života ljudi, kojima je bol za Austrijom ulijevala u otrovana srca novu mržnju proli novoj državi.

Prvi se pojavio Radić, da svojim lukavstvom, lažima, prevarama i zaglupljivanjem širokih narodnih ili bolje seljačkih masa natkrili sve prije opisane i još mnoge neimenovane svjetske pustolove. Za vrijeme rata najzagriženiji monarhista, dvorski pjesnik, sastavljač poznate himne Habzburgovcima i opadač Srbije, — po oslobodjenju ispoljava se u zadržtog republikanca. Navlači na noge opanke, tura u svoje cigansku torbu suha kruha i luka, obilazi kotare, zaluduje mase, obećavajući im zlatna brda i doline, odlazak vojske, oprost od vojske, bezporezno pečenje rakije, neplaćanje poreza i slično. Nakon prošlih izbora zadržava pedesetak zastupnika i demagoški im zabranjuje poći na svoju poslaničku dužnost u Beograd. Hrvatski seljaci usprkos njegovim lažnim obećanjima, još pristaju uz nj, što nije ni čudo, kad pedesetorica poslanika pokorno ga slušaju i idu za njim kao ovce na sô, dok on sveudilj vara i poput svih svjetskih varalica u svom odurnom poslu postaje tvrdokorniji i smjeliji. Vidjeli smo strašne i krvave posljedice Radićeve rabote i njegovih drugova, vidjeli smo nemile događaje, koje je on svojim varanjem izazvao.

Vanjski naši neprijatelji pružili su kroz podzemni kanal Radiću ruku, iz koje su se sipale lire i magjarske krune. I danas je, ovaj lažni Gubec, djelovanjem podzemnog kanala višestruki milijuner, dok hrvatski seljaci i dalje plaćaju porez na zemlju i proizvodnju rakije, vidjaju svaki dan naše vojnike i idu u vojsku.

Mema sumnje da Radić svejedno plaća dijurne svim poslanicima seljačke stranke, a poznato je da on nagovara vojne bjegunce da se još zadrže po šumama, pak ih prema tome dobro naplaćuje. Odakle Radiću novaca to smo rekli malo prije i to nije teško pogoditi.

Radić je bacio oko i na Dalmaciju, jer varalica traži pomagače u varanje i ne zadovoljava da na stanoviti kraj ograniči svoju prevarantnu rabotu. Već imade i novina, koje po Radićevoj komandi pišu i duvaju u isti rog, Radić ih novčano potpomaže, jer drugčije ne bi mogli da vezuju kraj s krajem. Jedna mala Radićeva filijala nalazi se i u našoj neposrednoj blizini, koja nad dućanom imade na oko nevinu tablu, dok u dućanu se prodaje sami otrov.

Radić zlorabi ustrpljivost države, ali zato mi, koji sačinjavamo ovu državu, mi koji je ljubimo i volimo, morali bi mimo države stati na kraj ovoj varalici, koji je u svoja zaglibljena kola upregnuo prljavih dobro plaćenih poslanika. Razumljivo je i bilo bi državi ispod dostojanstva, da se upušta u borbu sa jednom varalicom. Mi smo građani i članovi društva pozvani, da ovog jugoslavenskog Cagliostrea i sve njegove pomagače onemogućimo, jer ako država ne kažnjava, njegov otrovni rad ne će spriječiti ni nas, koji ide za tim, da se ovaj korov radikalno iščupa. Taj naš rad ne će značiti postavljati se nad državnom vlasti.

Učiteljstvo benkovačkog kotara

na svojoj skupštini 18. III. o. g. ispitalo je, pretreslo i na temelju toga osudilo opako i tendenciozno pisanje „Jadrana od 7. II. 1922. br. 2. proti svog poštovanog druga Šimuna Škalka, jer je tim lažnim i izmišljenim pisanjem htjeo namjerno okaljati vrijedna učitelja, vatrena rodoljuba i uvažena čovjeka.

Iz Jugoslavije.

Na genovsku konferenciju, na kojoj su zastupani svi narodi svijeta — osim američkih država — radi se o vrlo važnim pitanjima političke i gospodarske naravi. Naša država zastupana je po ministru vanjskih poslova Dru. Ninčiću, ministru financija Dru. Kumandini te ministru vjera Dru. Krstelju. Prisustvo naših državnika u Genovi Italija je upotrebila da dođe u doticaj s njima i da se konačno uredi odnosaj Jugoslavije s Italijom koji se je u zadnje doba bio radi riječkog pitanja i neizvršenja ugovora utanačena u Rapallu ozbiljno zaostro. Naši stoje na stanovištu da Italija mora da ugovor prvo izvrši te predjele koje još nije ispravila, čim prvo evakuše.

Naša država stupa pred konferenciju jedinstveno s Čehoslovačkom Rumunjskom i Poljskom tražeći ispunjenje odnosno nepovredivost mirovnih međunarodnih ugovora, u koje konferenca nema da dira. U tom se nalaze složni s Francuskom.

U unutarnjoj politici zabilježiti je rad zakonotvornog odbora, koji je na osnovu ustava prihvatio mnoge zakone o uređenju naše države. Podjela države na oblasti slijedit će po svoj prilici u smislu ustava zakonom bez skupštine a putem same vlade. Opažaju se nadalje i neke nove stranačke formacije kao narodno socijalna stranka. Osnovano se je i tiskovno dioničko društvo a na proglasu vidimo uz ostalo iz Dalmacije načelnika Splita Dra. Tartaglin, Dra. L. Leontića advokata iz Dubrovnika i Dra. J. Gazzari advokata iz Šibenika. Valjda se je i Dr. Trumbić opredjelio jer po čuvenju doznajemo da je i on stupio u redove narodnih socijala. Ima tu dosta i povrijeđene taštine.

GRADSKA VIJESTI

Sretan Uskrs! želimo svima priateljima i čitaocima katoličke i pravoslavne vjere.

Lična vijest. U ponedjeljak bio je na prolasku za Split nar. posl. gosp. D.r Ante Trumbić sa svojom gđom, da provede u rodnom gradu uskrsne blagdane.

Imenovanja. Dosadašnji upravitelj našeg poštarskog i brzobavne ureda g. Frano Moro, premješten je u svojstvu upravitelja na pošti br. 2. u Splitu. Upravu je našeg ureda preuzeo po evakuaciji, pa je istrajnim radom i sposobnostima, koje ga r se, svladao sve teškoće i neprilike, koje su ostavili Talijani. Odličnom g. Moru kao rodoljubi i činovniku želimo prijatan boravak u Splitu. — Upraviteljem naše pošte imenovan je g. Mato Kristović. Čestitamo!

Za našu mornaricu. Prošle nedjelje 9 ov. mj. prikazan je u Kinu „Tesla“ film „Naša mornarica“. Tom prilikom poručnik bojnog broda g. Vladimir Šaskijević, održao je veoma lijepo i poučno predavanje. Prostrane prostorije Kina bijahu krcate raznolikog općinstva, koji je oduševljeno manifestiralo za našu ratnu mornaricu. G. Šaskijević bio je vrlo sretan u izboru građe, koju je u svojem predavanju izložio i svakoga ubijedio o krajnjoj potrebi, da na Jadranu što prije zaplove prve nosilice naše pomorske snage. Predavač je na koncu bio nagrađen zasluženim aplaudom. — Našoj ratnoj mornarici pripada čast da bude po svijetu nositeljica naše državne zastave, naših prava na Jadranu, čuvarica naše pomorske i trgovačke neodvisnosti. Ona je pozvana, da nam izvan kuće predstavlja naše ime i čast, naše političke i ekonomske interese. Današnje naše pokoljenje mora pokazati, da je dostojno slave i imena naših preda, te svojski uzastojati, da ponosno i snažno pomažemo državu u nabavljanju teških i laganih ratnih brodova, podmornica, letjećih strojeva, utvrda, arsenala itd.

Čitulja. Zadnjih dana preminuše Luka Belamarić pok. Ivana u 54 godini života, Stefanija Stošić Jakovljeva u 17 godini i Gjurio Gjukela trgovac. Pokojnicima neka je laka zemlja, a obiteljima izrazujemo žalovanje.

Naučno putovanje. U ponedjeljak uveče stigoše večernim vlakom preko Knina u naš grad slušači kr. više pedagoške škole u Zagrebu, pod vodstvom sveučilišnog profesora g. D.r Ladislava Stjepaneka. Pošto su razgledali sve znamenitosti grada, prirediše izlet na Krku i u utorak naveče krenuše vlakom za Split. U svemu im bijahu pri ruci mjesni učitelji.

Odlazak tal. lađe. U subotu izjutra, talij. torpiljarka „Nievo“, koja je bila stacionirana u našoj luci, otplovila je za Rijeku. To je bio događaj za naš grad, koji se radi toga okitio zastavama.

Odgodena opcija. Čujemo, da je Talijanima odgođen rok za optiranje u neizvjesno vrijeme. Kako može naša vlada da na to privoli?

Za Braću Ruse. Naročiti odbor danas je sakupljao dobrovoljne priloge za gladnu braću u Rusiji.

Za prehranu. Po inicijativi i izričitoj želji g. Minis. Dr. Krstelja, ovih je dana boravio u Dalmaciji Dr. Cuvaj, da ispita prehrambene prilike u Dalmaciji. Jučer je bio u Šibeniku i potanko se obavijestio o svim prehrambenim nevoljama, koje vladaju u Šibenskom kotaru, te obećao, da će na nadležnom mjestu tačno izvijestiti o ozbiljnosti ovog pitanja.

Jadranska straža društvo za nabavljanje ratnih pomorskih jedinica, kao dar državi, pokrenula je tu patriotsku akciju diljem Jugoslavije. Ljudi puni dobre volje sa mnogo požrtvornosti saradaju i sakupljaju priloge za „Jadransku stražu“, jer time uslovljavaju i obranu našega Jadrana. Nije „Jadr. straža“ samo pitanje strategije, već je to pitanje narodne časti i narodnog ponosa. Uvjereni smo, da ni naš grad ne će zaostati u kolu krugih gradova u Jugoslaviji te će u svakoj prigodi, kao i do sada podupirati akciju za podizanje naše ratne pomorske obrane onako, kao što je podignuta divna snaga naše proslavljene kopnene vojske. Živila „Jadranska straža“!

Sokolska izložba. Prilikom I. jugoslavenskog svesokolskog sleta u Ljubljani priredit će se i sokolska izložba, koja će da pokaže čitav razvoj Sokolstva od osnutka pa do danas. U tu se svrhu obratio Savez svim župama i društvima, da do 1 juna sakupi sav materijal za izložbu i da sortirana pošalje izložbenom odsjeku Jug. Sokol. Saveza. Usljed raspusta društava 1914 god. i okupacije Talijana sve do lanske godine, naše društvo kao društvo ne će moći mnogo da pošalje, jer sve se pogubilo i uništilo. Osim zastave, koja će sa svojom slavnom poviješću biti jednim od najdragocijenijih predmeta čitave izložbe, teško će se više išta naći.

Ali, ako aema društvo, naći će kod mnogih privatnika, sadašnjih i prijašnjih članova Sokola, mnogo vrijednih stvari, koje će same sobom na izložbi prikazati razvitak našega društva od osnutka pa sve do rata. Pozivaju se stoga svi, pa i oni, koji danas možda stoje daleko od Sokolstva, da predaju bilo koju od uspomena na društveni život osobito u prvom njegovom početku. U obzir dolazi, sve, iz čega se dađe razabrati, iako se društvo razvijalo. Tapo n. pr. a) spomenski predmeti, diplome, značke, slike, zastave, standarte, odore, darovi utakmica itd. b) literatura, listovi, kalendari, pozivi, plakati itd. c) statistički pregledi članstva, statističke tabele, dalje statistički pregledi naraštaja, vežbača, utakmica, kojima su sudjelovale župe i društva, te uspjesi tih utakmica itd. d) slike sokolskih domova i gombaona (dvorana) raznih župskih i društvenih nastupa te istaknutijih sokolskih radnika itd.

Pozivamo cjelokupno građanstvo da se spremno i odmah odazove

ovome pozivu i time pripomogne da izložba uspije dostojna najveće i najnacionalnije organizacije čitave naše države.

Svi će se predmeti uredno podizati, a za predmete, koje se želi natrag dobiti iza izložbe, izdat će se revers sa garancijom, da će predmet biti čuvan i odmah u redu povraćen.

Predmeti neka se donesu u farmaciju Montana ili neka se u istoj prijavi pa će članovi društva doći po njih. Potanje informacije dobivaju se u istoj ljekarni ili u knjižari Babić.

Poreska kotarska Vlast u Šibeniku javlja nam da je odmjerenje općeg poreza od tečevine za g. 1918 i 1919, koje je slijedilo u u okupiranom dijelu Dalmacije, bilo poništeno i da je novo odmjerenje slijedilo od novostavljene komisije izvršeno prema prilikama rada i dobitka. Listine odmjerenja poreza tečevine za g. 1918 i 1919 bit će izložene počam od 15 do uključeno 30 aprila ov. g. za političku općinu Šibenik kod poreske kot. vlasti a za onu Tijesna, Skradina, V. dica i Zlarina kod odnosnih općinskih upraviteljstva na slobodan pregled zanimanih.

Poreski obvezanici ne će primiti posebnih platežnih naloga, pa odmjerenje poreza postaje punomoćnim ako se protiv istog do 15 maja ne predaju pritužbe ili žalbe poreskoj kot. vlasti za Delegaciju Ministarstva financija u Splitu.

Porez tečevine za g. 1919 t. j. poreska stavka za 1919 ima se za g. 1920 i 1921 početvorostručiti. Da se ova odredba uzmogne valjano primijeniti, svraća se pažnja poreznih obvezanika tečevine, da im ostaje slobodno u roku od 14 dana počam od 20 aprila do 4 maja predati izjavu poreskoj kot. vlasti. Tiskanice mogu se besplatno dobiti kod iste ili kod opć. upraviteljstva i poreznih ureda. Ko u tom roku ne predade izjavu, opća tečevina bit će mu uredovno odmjerenja.

Slavenska banka d. d. Zagreb održala je dne 8 ov. mj. glavnu skupštinu. Iz opširnog izvještaja ravnateljstva razabire se da se je ovaj zavod g. 1921 vanredno dobro razvio što svjedoči porast uložaka od 180 na 327 milijuna kruna te porast sveukupnog prometa od 11 milijarda na 54 milijarde kruna. Kroz g. 1921 otvorile su se uz opstojće i nove podružnice u Beogradu, Brodu na Savi, Šibeniku, Bjelovaru i Sušaku, ispostava u Monostru i Baranji, dok je u Budimpešti otvorena samostalna filijacija Balkanska banka d. d. U Buenos Airesu razvila se je vrlo povoljno glavna agencija te je proširena s jednom podagencijom u Rosario de St. Fe. U izgledu je daljnje proširenje u svakom važnijem središtu južno-američkih država. Na skupštini je jednoglasno prihvaćen zaključak glede fuzije sa jugoslavenskom „Union“ bankom i tim se područje sada Slavenske Banke proteže i na Sloveniju. Na skupštini je predviđeno povišenje dioničke glavnice od 200 milijuna kruna na 250. Jednoglasno su birana razna gospoda iz svih krajeva Jugoslavije u novo ravnateljstvo a predsjednikom gosp. Janko Zimmermann, podpredsjednikom Vladimir Arko i Dr. R. Radonić a zamjenikom g. Ivo Veselić.

Uredovanje na našim sudovima je samo na našem jeziku a niti je sudac dužan znati koji drugi jezik osim uredovnog. Doista mogu se podnositi pismeni sastavci i u talijanskom jeziku, ali riješenja na

na ista zabranjeno je izdaavti u jeziku kao što je jednako zabranjeno ista u tom jeziku raspraviti ili odgovarati. Ko naš jezik ne će ili ne može da razumije slobodno mu se je poslužiti tumačem na svoj trošak.

Odvjetnička komora imala je danas svoju plenarnu sjednicu za rješavanje svojih staliskih poslova. Predsjednikom odbora je većinom glasova bio izabran D.r V. Smolčić a odbornicima D.r I. Buić, D.r J. Matačić, D.r Č. Medini i D.r K. Dobrota. Sastanak je jednoglasno odbio utok D.ra V. Pina protiv odluke Odbora o uskraćenja njegova upisa u listinu novoustrojene odvjetničke komore u Šibeniku s razloga što nije htio položiti propisanu prisegu a koja je zakonskom preduvjetom upisa.

Pozivlju se gg. pretplatnici na isplatu polugodišnje pretplate.

Vlasnik i izdavač: DR. V. SMOLČIĆ
Odgovorni urednik: DR. ČEDOMIL MEDINI
Tisak grafičkog zavoda E. VITALIANI.

OGLAS!

Tko izvoli kupiti motorni čamac u dobrom stanju dug 9 m., brzina 6 milja, na sat troši 5 l benzine, Sitnu tratu sa svom spravom, Leut 2 lađe 4 svitionika, Šabakun, migavivu i iglicaru, sve po procjeni; kupac može se obratiti kod **Josipa Ercegovića Klamuša** u Rogoznici kod Šibenika.

Veliki uspjeh Veliki uspjeh

Kod kupnje, prodaje i zakupa nekretnina

Novo ustanovljena

Reklamna i posrednička agencija „USPJEH“

Šibenik - Gospodski trg 13.

Prima posredništvo kod prodaje kupnje i zakupa nekretnina.

Raznih trgovina, gostiona, kavana, kuća, podkućica, lokala, vinograda, posjeda, velikih imanja, ladja i t. d. u mjestu i van mjesta.

Ponude izvršuje na opće zadovoljstvo, te se preporučuje

Reklamna i posrednička agencija „USPJEH“.

Prodaje se kuća ili unajmljuje na tri kata nova, odmah za useliti, na dobrom položaju. U prizemlju je dućan, magaza i restauracija, podesno za svaku trgovinu. Pogled na more. Sa koncesijama. Potanje obavještiti kod reklamne i posredničke agencije „Uspjeh“.

Tražim kapitalistu kao kompanjona za vogjenje jedne trgovine na veliko u Šibeniku. Imam kuću i lokale podesne za istu. Potanje kod agencije „Uspjeh“.

Tvrđka utemeljena 1906.

JOSIP JADRONJA

ŠIBENIK :-: (DALMACIJA)

agenturni, komisionalni, otpremnički i pomorski posao,
poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

Brzjavni: Agentur Jadronja - Šibenik. Telef. interurb. br. 3.

Zastupstvo i skladište najboljih eksportnih tvrđka i tvornica; sve kolonijalne robe, pšeničnog brašna boljeg domaćeg mlina, kao i mekinja, kukuruza, zobi itd. — Likera, Siropa, finih vina i šampanjca. — Izravni uvoz iz inozemstva: sira Parmizana i Ementhalera, te Estrata konzerve pomidora, Mortadele, Ruskog originalnog čaja, Modre galice, sumpora itd. — Sardine u ulju i u bačvicama slane srdjele najveće dalmatinske tvornice. — Karbid tvornice Jajce (Bosna) koji sadržaje 200—300 litara acetilena, mnogo korisniji nego dalmatinski te prema tomu mnogo jeftiniji pri uporabi. Nadalje st i daje krasno jednočeno svjetlo, vognog mirisa. — etou e u sanducima i bačvama izvrstno rafinirano. — Domaće rafinerije, benzin i mineralna ulja svih vrsta najfinije rafinirano, oxigen u tehničke, medicinske i znanstvene svrhe, kiselina za akumulatore.

Uzorci, ponude i razjašnjenja na zahtjev badava i franko. — Prima se naručbe svakovrsnih pečata i tabla uz tvorničke cijene.

Zastupstvo za špediterske poslove u svim većim mjestima cijelog svijeta.

Stigao nam je

ORIGINALNI GRČKI KAMEN

ZA

MLINOVE I MLINSKE INDUSTRIJE

NAJBOLJI I NAJPRIKLADNIJI

Rasprodaje:

Nikola Dragišić - Skradin

Gjuro Vojvodić - Knin

Glavno skladište kod

BRAĆA MAKALE

ŠIBENIK

JADRANSKA BANKA a. d. :-: BEOGRAD

Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Beč, Trst, Opatija, Zadar. New-York: Frank Sakser State Bank.

SLAVENSKA BANKA d. d. :-: ZAGREB

prije NARODNA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK :-: CENTRALA ZAGREB Ilica br. 7.

Uplaćena glavnica K 100.000.000. - Pričuva K 30.000.000.

Ulošci preko K 250.000.000.—.

PODRUŽNICE: Beograd, Brod n/S., Bjelovar, Dubrovnik, Osijek, Sombor, Sušak, Šabac, Vršac.

Ispostava: MONOŠTOR.

AFILIJACIJE: Jugoslavenska industrijska banka, Split. — Bankhaus Milan Robert Aleksander, Wien I., Augustinerstrasse 8. — Balkan-Bank R. T., Budimpešta.

AGENCIJA: Buenos Aires, Rosarie de Sta Fé (Argentina).

ZASTUPSTVA: Lima (Peru), La Paz, Oruro (Bolivia), Antofogasta, Valparaiso, Punta Arenas, Santiago (Chile); Rio de Janeiro (Brazilija), Montevideo (Uruguay).

Prima uloške

na knjižice i tekući račun uz najpovoljnije uvjete, te obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije.